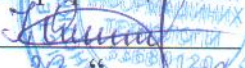

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Західноукраїнський національний університет

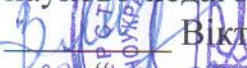
Затверджую

Декан факультету комп'ютерних
інформаційних технологій

Ігор ЯКИМЕНКО
„28” 2025 р.

Затверджую

Проректор з
науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ
„28” 2025 р.

Затверджую

Директор навчально-наукового
інституту новітніх освітніх
технологій

Святослав ПИТЕЛЬ
„28” 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни
«Комунікативні технології в освіті»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність – 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Спеціалізація – 015.39 Цифрові технології

Освітньо-професійна програма – Професійна освіта (Цифрові технології)

Кафедра економічної кібернетики та інформатики

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год)	Практичні заняття (год)	ІРС (год)	Тренінг (год)	СРС (год)	Разом (год)	Екзамен (сем)
Денна	3	5	30	30	4	8	78	150	5
Заочна	3	5, 6	8	4	–	–	138	150	6

28.08.2025р.

Тернопіль – ЗУНУ
2025

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), затвердженої Вченою радою ЗУНУ, протокол №10 від 23.06.2023 р. (зі змінами, протокол № 11 від 26.06.2024 р.)

Робочу програму склала канд. пед. наук, доцент кафедри економічної кібернетики та інформатики Оксана КОВАЛЬ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економічної кібернетики та інформатики, протокол № 1 від 26.08.2025 р.

Завідувач кафедри
д.е.н., професор

Леся БУЯК

Гарант ОПП
к.е.н., доцент

Оксана БАШУЦЬКА

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Комунікативні технології в освіті»

1. Опис дисципліни «Комунікативні технології в освіті»

Дисципліна – «Комунікативні технології в освіті»	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань – 01 Освіта/ Педагогіка	Статус дисципліни блок обов'язкових дисциплін, цикл професійної підготовки Мова навчання Українська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність – 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) Спеціалізація – 015.39 Цифрові технології	Рік підготовки: <i>Денна – 3</i> <i>Заочна – 3</i> Семестр: <i>Денна – 5</i> <i>Заочна – 5, 6</i>
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма: Професійна освіта (Цифрові технології)	Лекції: <i>Денна – 30 год</i> <i>Заочна – 8 год</i> Практичні заняття: <i>Денна – 30 год</i> <i>Заочна – 4 год</i>
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота: <i>Денна – 78 год</i> <i>Заочна – 138 год</i> Тренінг: <i>Денна – 8 год</i> Індивідуальна робота : <i>Денна – 4 год</i>
Тижневих годин – 10 год., з них аудиторних – 4 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета й завдання вивчення освітньої компоненти «Комунікативні технології в освіті»

2.1. Мета вивчення освітньої компоненти

Метою вивчення дисципліни «Комунікативні технології в освіті» є формування у студентів цілісної системи теоретичних знань, практичних умінь і навичок щодо сутності, закономірностей та особливостей функціонування комунікативних технологій в освітньому середовищі, а також розвиток здатності ефективно застосовувати сучасні комунікативні інструменти й стратегії у професійній педагогічній діяльності в умовах цифрових, соціокультурних та організаційних трансформацій.

Курс спрямований на оволодіння студентами міждисциплінарними підходами до аналізу міжособистісної, групової та масової комунікації в освіті; формування навичок конструктивної взаємодії між учасниками освітнього процесу; розвитку здатності долати комунікативні бар'єри та конфліктні ситуації; а також на

використання цифрових, медіаційних і фасилітаційних технологій для створення відкритого, довірчого, інклюзивного та мультикультурного освітнього простору.

Предмет дисципліни – теоретичні та практичні аспекти функціонування комунікативних технологій в освітньому середовищі, зокрема закономірності міжособистісної, групової та масової комунікації в освіті; механізми формування ефективної взаємодії між учасниками освітнього процесу; особливості використання вербальних і невербальних засобів спілкування; сучасні цифрові, медіаційні та фасилітаційні технології комунікації; комунікативні бар'єри та конфлікти в освітньому просторі й технології їх подолання.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Відповідно до мети, предмета, тематичної структури дисципліни, а також визначених компетентностей і програмних результатів навчання, завданнями освітньої компоненти є:

- Сформувати у студентів системне розуміння теоретичних засад комунікації в освіті, її еволюції від традиційних форм взаємодії до цифрових комунікаційних екосистем;
- Ознайомити студентів із механізмами вербальної та невербальної комунікації в освітньому процесі, їх впливом на ефективність навчання, взаєморозуміння та професійну взаємодію;
- Розвинути здатність виявляти та аналізувати комунікативні бар'єри і конфліктні ситуації в освіті, застосовувати стратегії та технології їх конструктивного подолання;
- Сформувати практичні навички використання сучасних цифрових комунікаційних технологій, соціальних медіа та онлайн-платформ для організації освітнього процесу з урахуванням ризиків і перспектив цифрового середовища;
- Опанувати основи фасилітації та медіації в освітньому процесі як інструментів партнерської взаємодії, командної роботи та демократичної культури спілкування;
- Сприяти розвитку емоційного інтелекту та культури діалогу як ключових складових комунікативної компетентності сучасного педагога;
- Сформувати здатність до ефективної комунікації в мультикультурному та інклюзивному освітньому середовищі, заснованій на цінуванні різноманітності, повазі до інших і дотриманні принципів громадянськості та демократії;
- Розвинути вміння чітко, аргументовано й доступно доносити професійні знання, ідеї та висновки державною та іноземними мовами до фахівців і широкого загалу, зокрема в міжнародному освітньому контексті;
- Сформувати здатність проєктувати та реалізовувати навчальні й освітньо-комунікаційні проєкти, працювати в команді, виявляти ініціативу та підприємливість у професійній діяльності.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

K03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

K04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

K08. Здатність працювати в команді.

K09. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

K10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

K13. Здатність забезпечити формування у здобувачів освіти цінностей громадянськості і демократії.

2.4. Найменування та опис компетентностей професійного стандарту:

загальні:

—здатність адаптуватися до умов освітнього середовища;

—здатність до академічної та професійної мобільності;

—здатність комунікувати у межах професійної діяльності;

—здатність спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами (усно і письмово);

—здатність працювати в команді;

—здатність управляти конфліктами;

—здатність бути відкритим до проявів мультикультурності, гендерної різноманітності;

—здатність діяти як відповідальний громадянин і брати участь у соціальному житті;

професійні:

A7. Здатність планувати взаємодію із різними суб'єктами освітньої діяльності.

2.5. Передумови для вивчення дисципліни.

Вивчення освітньої компоненти «Комунікативні технології в освіті» базується на знаннях, отриманих з таких освітніх компонент, як «Педагогіка», «Дидактичні основи професійної освіти», «Вікова і педагогічна психологія» та «Інноваційні освітні технології».

2.6. Програмні результати навчання.

ПР 04. Розуміти особливості комунікації, взаємодії та співпраці в міжнародному культурному та професійному контекстах.

ПР 06. Донести зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами.

ПР 12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

3. Програма дисципліни «Комунікативні технології в освіті»

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та форми освітньої комунікації.

Тема 1. Комунікативні технології в освіті: від традиційної взаємодії до цифрової екосистеми.

Значення комунікації як ключового чинника освітнього процесу та її роль у формуванні ефективної взаємодії між учасниками навчання. Традиційні моделі комунікації та їх еволюція від лінійних і трансмісійних підходів до інтерактивних і мережових форм взаємодії. Рівні та типи комунікації в освіті. Сучасні виклики та бар'єри комунікаційного процесу в умовах трансформації освітнього середовища.

Перехід освіти до цифрової екосистеми, особливості синхронної й асинхронної взаємодії, відмінності між класичною педагогічною комунікацією та цифровими комунікаційними практиками. Історичний розвиток комунікативних технологій у навчанні, зокрема роль друкованих, аудіовізуальних і цифрових медіа.

Тема 2. Вербальна та невербальна комунікація в освітньому процесі: механізми, інструменти, вплив.

Вербальна комунікація в освітньому процесі, її основні категорії, моделі та інструменти, правила риторики й ораторського мистецтва, адаптовані до педагогічної діяльності. Вплив інтонації, темпу мовлення, пауз і структури висловлювання на ефективність педагогічної взаємодії. Невербальна комунікація як складова освітньої взаємодії: мова тіла, жести, міміка, зоровий контакт, просторово-часова організація навчального середовища та їх роль у комунікативному процесі. Поєднання вербальних і невербальних кодів у різних комунікативних ситуаціях, культурні відмінності у сприйнятті невербальних сигналів. Практичні техніки ефективної педагогічної комунікації, зокрема активне слухання, перефразування, уточнення, розвиток виразності мовлення, керування невербальною поведінкою, формування автентичності й емоційної відкритості викладача, а також механізми впливу невербальних сигналів на мотивацію та залучення здобувачів освіти.

Тема 3. Комунікативні бар'єри в освіті та стратегії їх подолання.

Види та причини виникнення комунікативних бар'єрів в освітньому середовищі, включно з психологічними, соціальними, культурними, мовними та технічними перешкодами. Діагностика та аналіз комунікативних збоїв у навчальній взаємодії, роль упереджень, стереотипів, конфліктів, вікових та гендерних особливостей у формуванні непорозумінь. Стратегії та техніки подолання комунікативних бар'єрів, зокрема переформулювання, візуалізація, інтерактивні вправи, деескалація конфліктів, застосування принципів ненасильницької комунікації (NVC) та фасилітаційних інструментів для побудови конструктивного діалогу і зниження напруженості у педагогічних ситуаціях.

Змістовий модуль 2. Сучасні комунікативні технології та практики в освітньому середовищі.

Тема 4. Цифрові комунікаційні технології в освіті: інструменти, ризики та перспективи.

Цифрові платформи та інструменти в освіті, включно з Zoom, MS Teams, Moodle, Google Classroom, Canvas та іншими сервісами, а також принципи їх вибору відповідно до педагогічних цілей. Синхронна та асинхронна онлайн-взаємодія, інтеграція мобільних застосунків і хмарних сервісів у навчальний процес. Безпечна цифрова комунікація, захист персональних даних, цифрова етика та академічна доброчесність, усвідомлення ризиків інформаційного перевантаження, кібербулінгу та дезінформації. Інтеграція цифрових технологій у традиційне навчання, аналіз ефективності застосування EdTech-інструментів та формування здатності створювати сучасну цифрову екосистему освіти.

Тема 5. Соціальні медіа та нові формати комунікації в освітньому середовищі.

Специфіка комунікації та освітні можливості соціальних медіа, включно з Facebook, Instagram, LinkedIn, блогами, влогами, подкастами та інтерактивним відео. Формування медіаграмотності, цифрової культури та критичного аналізу контенту студентів, усвідомлення ризиків маніпуляцій, пропаганди та дезінформації. Організація освітніх спільнот у цифровому середовищі, роль інфлюенсерів і лідерів думок у навчальних групах, використання соціальних медіа для розвитку soft skills та міжособистісної взаємодії. Аналіз впливу соціальних мереж на педагогічні практики, міжособистісні стосунки та формування відкритого, відповідального цифрового простору.

Тема 6. Фасилітація та медіація в освітньому процесі: технології партнерської взаємодії.

Основні принципи фасилітації та медіації у навчальному процесі, включно з техніками активного залучення учасників та модерації дискусій, такими як World Café, Open Space та SWOT-дискусії. Роль посередництва у вирішенні конфліктів, створення безпечного та інклюзивного простору для навчальної взаємодії, балансування інтересів учасників та підтримка партнерських відносин. Аналіз групової динаміки, застосування фасилітаційних і медіаційних технологій для підвищення ефективності комунікації, розвиток здатності організовувати взаємодію між викладачами та студентами та забезпечення активного, відповідального й конструктивного освітнього середовища.

Тема 7. Емоційний інтелект і культура діалогу як складові комунікативної компетентності педагога.

Концепція емоційного інтелекту педагога, його компоненти та роль у комунікації, саморегуляції та підтримці ефективної взаємодії з учасниками освітнього процесу. Культура діалогу як основа партнерської взаємодії, створення довірливого та безпечного емоційного клімату в навчальному середовищі. Техніки розвитку емоційної компетентності, стресостійкості та конструктивного вирішення конфліктів, аналіз власних емоційних реакцій та їх вплив на студентів, формування здатності підтримувати психологічне благополуччя учнів та забезпечувати відкритий, інклюзивний та партнерський простір для навчання.

Тема 8. Комунікація в умовах мультикультурного та інклюзивного освітнього середовища.

Принципи мультикультурної та інклюзивної освіти, їхні поняття, підходи та педагогічна етика як основа ефективної взаємодії з різними категоріями студентів. Бар'єри комунікації та стратегії їх подолання з урахуванням культурних, мовних та освітніх особливостей учасників навчального процесу. Використання цифрових технологій і універсального дизайну навчання (UDL) для підтримки інклюзивності, адаптації навчального середовища до потреб студентів з різними освітніми потребами та формування здатності до міжкультурного діалогу на основі взаємоповаги і толерантності.

4. Структура залікового кредиту дисципліни «Комунікативні технології в освіті»

(денна форма навчання)

	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	СРС	ІРС	Тренінг	Конт рольні заходи
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ФОРМИ ОСВІТНЬОЇ КОМУНІКАЦІЇ						
Тема 1. Комунікативні технології в освіті: від традиційної взаємодії до цифрової екосистеми	3	3	10		4	Поточне опитування
Тема 2. Вербальна та невербальна комунікація в освітньому процесі: механізми, інструменти, вплив	3	3	10			
Тема 3. Комунікативні бар'єри в освіті та стратегії їх подолання	4	4	10			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СУЧАСНІ КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ПРАКТИКИ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ						
Тема 4. Цифрові комунікаційні технології в освіті: інструменти, ризики та перспективи	4	4	10	1	4	Поточне опитування
Тема 5. Соціальні медіа та нові формати комунікації в освітньому середовищі	4	4	10	1		
Тема 6. Фасилітація та медіація в освітньому процесі: технології партнерської взаємодії	4	4	10	1		
Тема 7. Емоційний інтелект і культура діалогу як складові комунікативної компетентності педагога	4	4	10	1		
Тема 8. Комунікація в умовах мультикультурного та інклюзивного освітнього середовища	4	4	8			
Разом	30	30	78	4	8	
Вид підсумкового контролю	екзамен					

(заочна форма навчання)

	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	СРС
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ФОРМИ ОСВІТНЬОЇ КОМУНІКАЦІЇ			
Тема 1. Комунікативні технології в освіті: від традиційної взаємодії до цифрової екосистеми	1		17
Тема 2. Вербальна та невербальна комунікація в освітньому процесі: механізми, інструменти, вплив	1		17
Тема 3. Комунікативні бар'єри в освіті та стратегії їх подолання	1		17
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СУЧАСНІ КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ПРАКТИКИ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ			
Тема 4. Цифрові комунікаційні технології в освіті: інструменти, ризики та перспективи	1	2	17
Тема 5. Соціальні медіа та нові формати комунікації в освітньому середовищі	1		17
Тема 6. Фасилітація та медіація в освітньому процесі: технології партнерської взаємодії	1	2	17
Тема 7. Емоційний інтелект і культура діалогу як складові комунікативної компетентності педагога	1		18
Тема 8. Комунікація в умовах мультикультурного та інклюзивного освітнього середовища	1		18
Разом	8	4	138
Вид підсумкового контролю	екзамен		

5. Тематика практичних занять дисципліни «Комунікативні технології в освіті»

Денна форма

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи та форми освітньої комунікації.

Практичне заняття 1.

Тема 1. Комунікативні технології в освіті: від традиційної взаємодії до цифрової екосистеми

Мета: систематизувати та поглибити знання студентів щодо комунікативних технологій в освіті та сформувати вміння комплексно застосовувати набуті знання і навички у процесі навчання.

Питання для обговорення:

1. Значення комунікації для освіти.
2. Традиційні моделі комунікації. Еволюція комунікації: від лінійних до інтерактивних моделей.
3. Рівні та типи комунікації в освіті.
4. Виклики та бар'єри комунікаційного процесу.
5. Майбутнє освіти: цифрова екосистема.

Хід заняття:

Дискусійне обговорення основних теоретичних положень теми, зосереджене на значенні комунікації для освітнього процесу, еволюції комунікаційних моделей та рівнях і типах комунікації в освіті.

Аналіз кейсів із реальної освітньої практики та професійно-етичних дилем, пов'язаних із комунікативними бар'єрами й викликами сучасного освітнього середовища.

Ділові та рольові ігри, а також практичні вправи для розвитку навичок ефективної педагогічної комунікації, взаємодії в умовах змін та використання елементів цифрової комунікаційної екосистеми.

Підбиття підсумків заняття, обговорення отриманих інсайтів і формування узагальнених висновків щодо ролі комунікативних технологій у трансформації сучасної освіти.

Практичне заняття 2.

Тема 2. Вербальна та невербальна комунікація в освітньому процесі: механізми, інструменти, вплив

Мета: систематизувати та поглибити знання студентів щодо вербальної та невербальної комунікації в освітньому процесі, формувати навички ефективного поєднання мовних та невербальних засобів у педагогічній взаємодії.

Питання для обговорення:

1. Вербальна комунікація та її інструменти.
2. Невербальна комунікація та мова тіла.
3. Поєднання вербальних і невербальних кодів у комунікаційній ситуації.
4. Практичні техніки та навички для ефективної педагогічної комунікації.

Хід заняття:

Дискусійне обговорення ключових аспектів вербальної та невербальної комунікації в освіті.

Аналіз кейсів педагогічних ситуацій і професійно-етичних дилем, пов'язаних із комунікацією.

Ділові та рольові вправи для моделювання ефективних комунікаційних взаємодій.

Практикум «Розробка стратегій поєднання вербальних і невербальних засобів у навчальному процесі».

Підбиття підсумків, обговорення інсайтів та формування висновків щодо покращення педагогічної комунікації.

Практичне заняття 3.**Тема 3. Комунікативні бар'єри в освіті та стратегії їх подолання**

Мета: систематизувати та поглибити знання студентів щодо комунікативних бар'єрів в освітньому процесі, формувати навички їх діагностики та застосування ефективних стратегій подолання у різних педагогічних ситуаціях.

Питання для обговорення:

1. Види та причини виникнення комунікативних бар'єрів в освітньому середовищі.
2. Діагностика та аналіз комунікативних збоїв у навчальній взаємодії.
3. Стратегії та техніки подолання комунікативних бар'єрів.

Хід заняття:

Дискусійне обговорення основних видів комунікативних бар'єрів та причин їх виникнення в навчальному середовищі.

Аналіз кейсів комунікаційних збоїв, упереджень та конфліктів у педагогічних ситуаціях.

Практичні вправи для діагностики бар'єрів та моделювання комунікаційних стратегій.

Рольові ігри та тренінги з застосування технік подолання бар'єрів (переформулювання, візуалізація, інтерактивні вправи).

Підбиття підсумків, обговорення інсайтів та формування висновків щодо підвищення ефективності педагогічної комунікації.

Змістовий модуль 2. Сучасні комунікативні технології та практики в освітньому середовищі.**Практичне заняття 4.****Тема 4. Цифрові комунікаційні технології в освіті: інструменти, ризики та перспективи.**

Мета: систематизувати та поглибити знання студентів щодо цифрових комунікаційних технологій в освіті, формувати навички ефективного використання цифрових платформ, інструментів та онлайн-форматів у навчальному процесі, оцінки ризиків і забезпечення безпечної цифрової взаємодії, а також інтеграції

цифрових технологій у STEM-освіту для підтримки міждисциплінарного та практичного навчання.

Питання для обговорення:

1. Цифрові платформи та інструменти в освіті.
2. Синхронна та асинхронна онлайн-взаємодія.
3. Безпечна цифрова комунікація та ризики.
4. Інтеграція цифрових технологій у традиційне навчання.

Хід заняття:

Дискусійне обговорення особливостей цифрових комунікаційних технологій, принципів синхронної та асинхронної онлайн-взаємодії.

Аналіз кейсів застосування цифрових платформ та інструментів у навчальному процесі, оцінка ефективності та потенційних ризиків.

Практичні вправи для моделювання онлайн-взаємодії та колаборації.

Практикум «Інтеграція цифрових технологій у STEM-освіту».

Підбиття підсумків, обговорення інсайтів та формування висновків щодо ефективності та безпечності використання цифрових комунікаційних технологій у навчанні.

Практичне заняття 5.

Тема 5. Соціальні медіа та нові формати комунікації в освітньому середовищі

Мета: систематизувати та поглибити знання студентів щодо використання соціальних медіа в освіті, формувати навички організації освітніх спільнот, розвитку медіаграмотності та цифрової культури, а також застосування нових форматів комунікації для розвитку soft skills студентів.

Питання для обговорення:

1. Специфіка комунікації та освітні можливості соціальних медіа (Facebook, Instagram, LinkedIn, блоги, влоги, подкасти, інтерактивне відео).
2. Формування медіаграмотності, цифрової культури та критичного аналізу контенту студентів.
3. Організація освітніх спільнот, роль інфлюенсерів та використання соціальних медіа для розвитку soft skills.

Хід заняття:

Дискусійне обговорення специфіки комунікації в соціальних мережах та освітніх можливостей нових форматів.

Аналіз кейсів використання соціальних медіа для навчальних проєктів, формування медіаграмотності та критичного мислення студентів.

Моделювання створення освітніх спільнот та взаємодії через соціальні медіа.

Практикум «Розробка контент-стратегії та використання соціальних медіа для розвитку soft skills».

Підбиття підсумків, обговорення інсайтів та формування висновків щодо ефективності використання соціальних медіа у навчальному процесі.

Практичне заняття 6.

Тема 6. Фасилітація та медіація в освітньому процесі: технології партнерської взаємодії

Мета: поглибити знання студентів про фасилітацію та медіацію, сформувати навички активного залучення учасників і підтримки інклюзивної партнерської взаємодії.

Питання для обговорення:

1. Основні принципи фасилітації та медіації у навчальному процесі.
2. Техніки та методики активного залучення учасників та модерації дискусій (World Café, Open Space, SWOT-дискусії).
3. Роль посередництва, створення безпечного простору та підтримка інклюзивної партнерської взаємодії.

Хід заняття:

Дискусія щодо принципів фасилітації та медіації.
 Аналіз кейсів та практичні вправи з модерації дискусій.
 Рольові ігри та вправи для створення безпечного інклюзивного середовища.
 Підбиття підсумків та обговорення ефективних стратегій партнерської взаємодії.

Практичне заняття 7.

Тема 7. Емоційний інтелект і культура діалогу як складові комунікативної компетентності педагога

Мета: поглибити знання студентів про емоційний інтелект та культуру діалогу, розвивати навички саморегуляції, емпатії та конструктивної взаємодії в освітньому процесі.

Питання для обговорення:

1. Концепція емоційного інтелекту педагога: компоненти, роль у комунікації та саморегуляції.
2. Культура діалогу як основа партнерської взаємодії та створення довірливого емоційного клімату.
3. Техніки розвитку емоційної компетентності, стресостійкості та конструктивного вирішення конфліктів у навчальному процесі.

Хід заняття:

Дискусія про роль емоційного інтелекту та культури діалогу у педагогічній діяльності.
 Аналіз кейсів та практичні вправи на розвиток емпатії та саморегуляції.
 Рольові ігри та симуляції для відпрацювання конструктивного вирішення конфліктів.
 Підбиття підсумків, обговорення інсайтів та формування рекомендацій для ефективної педагогічної взаємодії.

Практичне заняття 8.

Тема 8. Комунікація в умовах мультикультурного та інклюзивного освітнього середовища

Мета: поглибити знання студентів про принципи мультикультурної та інклюзивної освіти, формувати навички ефективної комунікації та адаптації до потреб різних категорій студентів, а також застосування цифрових технологій для інклюзивного навчання.

Питання для обговорення:

1. Принципи мультикультурної та інклюзивної освіти: поняття, підходи, педагогічна етика.
2. Бар'єри комунікації та стратегії адаптації до потреб різних категорій студентів.
3. Використання цифрових технологій і універсального дизайну навчання для підтримки інклюзивності.

Хід заняття:

Дискусія про принципи мультикультурності та інклюзії у навчальному середовищі.

Аналіз кейсів та вправи на виявлення та подолання комунікаційних бар'єрів.

Практичні вправи з використання цифрових технологій і методів універсального дизайну навчання (UDL).

Підбиття підсумків, обговорення інсайтів та рекомендацій для інклюзивної педагогічної практики.

Заочна форма

Практичне заняття 1.

Тема. Цифрові комунікаційні технології в освіті: інструменти, ризики та перспективи.

Мета: систематизувати та поглибити знання студентів щодо цифрових комунікаційних технологій в освіті, формувати навички ефективного використання цифрових платформ, інструментів та онлайн-форматів у навчальному процесі, оцінки ризиків і забезпечення безпечної цифрової взаємодії, а також інтеграції цифрових технологій у STEM-освіту для підтримки міждисциплінарного та практичного навчання.

Питання для обговорення:

5. Цифрові платформи та інструменти в освіті.
6. Синхронна та асинхронна онлайн-взаємодія.
7. Безпечна цифрова комунікація та ризики.
8. Інтеграція цифрових технологій у традиційне навчання.

Хід заняття:

Дискусійне обговорення особливостей цифрових комунікаційних технологій, принципів синхронної та асинхронної онлайн-взаємодії.

Аналіз кейсів застосування цифрових платформ та інструментів у навчальному процесі, оцінка ефективності та потенційних ризиків.

Практичні вправи для моделювання онлайн-взаємодії та колаборації.

Практикум «Інтеграція цифрових технологій у STEM-освіту».

Підбиття підсумків, обговорення інсайтів та формування висновків щодо ефективності та безпечності використання цифрових комунікаційних технологій у навчанні.

Практичне заняття 2.

Тема. Фасилітація та медіація в освітньому процесі: технології партнерської взаємодії

Мета: поглибити знання студентів про фасилітацію та медіацію, сформувати навички активного залучення учасників і підтримки інклюзивної партнерської взаємодії.

Питання для обговорення:

4. Основні принципи фасилітації та медіації у навчальному процесі.
5. Техніки та методики активного залучення учасників та модерації дискусій (World Café, Open Space, SWOT-дискусії).
6. Роль посередництва, створення безпечного простору та підтримка інклюзивної партнерської взаємодії.

Хід заняття:

Дискусія щодо принципів фасилітації та медіації.

Аналіз кейсів та практичні вправи з модерації дискусій.

Рольові ігри та вправи для створення безпечного інклюзивного середовища.

Підбиття підсумків та обговорення ефективних стратегій партнерської взаємодії.

6. Тренінг дисципліни

Тема: «Комунікація як суперсила педагога: чому одних слухають, а інших чують?»

Мета тренінгу

Поглибити розуміння студентами сучасних комунікативних технологій в освіті, розкрити психологічні, соціальні та цифрові механізми ефективної взаємодії в освітньому середовищі, сформувати практичні навички побудови конструктивної, етичної та інклюзивної комунікації, а також розвинути здатність адаптувати комунікативні стратегії до різних форматів навчання, аудиторій і кризових умов.

Фокус тренінгу

Розвиток усвідомленої освітньої комунікації через інтеграцію вербальних, невербальних і цифрових технологій, аналіз власних комунікативних стилів і бар'єрів, формування партнерської взаємодії та культури діалогу в умовах традиційного та онлайн-навчання.

Структура тренінгу

Блок 1 (4 години).

Комунікативні технології в освітньому процесі

Комунікація як стратегічний ресурс сучасної освіти.

Вербальні та невербальні механізми освітньої взаємодії.

Комунікативні ролі педагога і студента в навчальному процесі.

Інтерактивні вправи з аналізу власного стилю педагогічної комунікації.

Діагностика та усвідомлення комунікативних бар'єрів в освітньому середовищі.

Блок 2 (4 години). Цифрові та партнерські формати освітньої комунікації

Цифрові комунікаційні технології в освіті: платформи, формати, інструменти.

Синхронна та асинхронна взаємодія: можливості, обмеження та ризики.

Фасилітація, медіація та культура діалогу як основа партнерської взаємодії.

Практичні кейси комунікації в умовах змін, стресу та невизначеності. Рефлексія та проєктування власної комунікативної стратегії педагога.

Організація і порядок проведення тренінгу

Вступна частина

Створення мотиваційного та психологічно безпечного простору взаємодії.

Актуалізація значення комунікації в сучасній освіті та професійній діяльності педагога. Ознайомлення учасників із метою, завданнями, очікуваними результатами та структурою тренінгу. Візуалізація логіки заняття у форматі комунікативної мапи.

Організаційна частина

Визначення правил партнерської взаємодії, принципів відкритості, поваги та відповідальності. Формування малих груп із розподілом ролей. Надання навчальних матеріалів, зокрема чек-листів, схем, комунікативних алгоритмів і карток ситуацій.

Практична частина

Робота з реальними освітніми кейсами із застосуванням інтерактивних методів, зокрема рольових ігор, фасилітованих дискусій, симуляцій онлайн-занять, аналізу комунікативних помилок і використання елементів дизайн-мислення. Розробка мініпроєктів, спрямованих на створення моделей ефективної освітньої комунікації, сценаріїв взаємодії та цифрових форматів навчальних занять.

Підведення підсумків

Презентація групових напрацювань, обговорення запропонованих рішень і стратегій. Рефлексія щодо змін у власному сприйнятті комунікації та професійної ролі педагога. Узагальнення ключових висновків і співвіднесення їх із поставленою метою тренінгу. Проведення підсумкової вправи для фіксації індивідуального комунікативного результату кожного учасника.

Завдання тренінгу:

1. Оцінити власний комунікативний стиль педагога та проаналізувати основні комунікативні бар'єри у вибраному освітньому контексті (аудиторія, формат, середовище).

2. Розробити модель ефективної освітньої комунікації (офлайн або онлайн), що поєднує вербальні, невербальні та цифрові інструменти взаємодії.

3. Скласти проєкт комунікативної стратегії для освітнього середовища в умовах змін, кризових ситуацій або мультимедійного навчання, орієнтований на партнерську взаємодію та культуру діалогу.

Кожне завдання тренінгу оцінюється окремо за 100-бальною шкалою.

7. Самостійна робота

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни «Комунікативні технології в освіті» здобувачі повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхом самостійної роботи. Самостійна робота передбачає:

- опрацювання навчальної та наукової фахової літератури;
- виконання аналітичних завдань, кейсів та практичних вправ;
- підготовку коротких письмових робіт або рефлексій за результатами вивчення тем;
- використання інноваційних джерел інформації (онлайн-ресурси, наукові статті, інтерактивні платформи).

Самостійна робота є обов'язковим модулем освітньої компоненти та передбачає виконання аналітико-творчого кейсу, який інтегрує знання з усіх тем курсу, передбачає практичний аналіз педагогічних ситуацій та формування рекомендацій на основі психологічних, комунікативних та поведінкових моделей.

Оцінювання самостійної роботи здійснюється за 100-бальною шкалою. Виконання самостійної роботи є обов'язковою складовою модулів залікового кредиту з дисципліни, що забезпечує формування компетентностей у сфері фінансового мислення, ухвалення рішень та аналізу фінансової поведінки.

Тематика самостійної роботи

1. Комунікація як ключовий ресурс розвитку сучасної освіти: еволюція підходів і моделей.

2. Освітня комунікація в умовах цифрової трансформації: від аудиторії до цифрової екосистеми.

3. Традиційні та інтерактивні моделі комунікації в освітньому процесі: порівняльний аналіз.

4. Вербальна комунікація педагога: мовні стратегії, риторика та переконливість.

5. Невербальна комунікація в навчальній взаємодії: мова тіла, простору та візуальних сигналів.

6. Узгодженість вербальних і невербальних засобів у професійно-педагогічній комунікації.

7. Комунікативні бар'єри в освіті: психологічні, соціальні та культурні чинники.

8. Діагностика комунікативних збоїв у взаємодії «викладач – студент».

9. Стратегії подолання комунікативних бар'єрів у навчальному середовищі.

10. Професійно-педагогічна комунікація як показник педагогічної майстерності.

11. Цифрові комунікаційні технології в освіті: можливості та обмеження використання.

12. Синхронні та асинхронні формати онлайн-комунікації: педагогічний потенціал і ризики.

13. Етика та безпека цифрової комунікації в освітньому процесі.

14. Соціальні медіа як інструмент освітньої комунікації та формування спільнот.

15. Роль блогів, подкастів і відеоплатформ у розвитку комунікативної культури студентів.

16. Медіаграмотність і критичне мислення як складові цифрової комунікативної компетентності.

17. Фасилітація в освіті: принципи, функції та роль педагога-фасилітатора.

18. Медіація в освітньому процесі як інструмент вирішення комунікативних конфліктів.

19. Групова динаміка та методи модерації дискусій у навчанні.

20. Партнерська взаємодія викладача і студента: комунікативний вимір.

21. Емоційний інтелект педагога як основа ефективної освітньої комунікації.

22. Роль емпатії та саморегуляції у професійно-педагогічному спілкуванні.

23. Культура діалогу в освіті: принципи, цінності та практики.

24. Управління емоційним кліматом у навчальній групі засобами комунікації.

25. Мультикультурне освітнє середовище: комунікативні виклики та можливості.

26. Культурні та мовні відмінності як чинник освітньої комунікації.

27. Інклюзивна комунікація в освіті: принципи доступності та педагогічної етики.

28. Комунікаційна нерівність у навчанні: причини, прояви та шляхи подолання.

29. Універсальний дизайн навчання як основа інклюзивної освітньої комунікації.

30. Роль педагога у формуванні міжкультурного діалогу та комунікативної толерантності.

Аналітико-творчий кейс: дослідження освітньої комунікації

«Комунікативні технології в освіті: індивідуальні та групові виміри взаємодії»

З метою формування навичок критичного мислення, дослідницької автономії, рефлексивного аналізу та практичного застосування комунікативних технологій, у межах дисципліни «Комунікативні технології в освіті» передбачено виконання наскрізного аналітико-творчого кейсу.

Проект виконується кожним здобувачем вищої освіти **самостійно упродовж семестру** та інтегрує знання з усіх тем освітньої компоненти. Його метою є поглиблене засвоєння теоретичних положень освітньої комунікації, розвиток уміння аналізувати реальні педагогічні ситуації, застосовувати психологічні, соціальні та цифрові моделі взаємодії, а також формування навичок аргументації, самоаналізу та креативної презентації результатів.

Завдання кейсу.

1. Теоретично-аналітичний блок.

Обрати одну з тем самостійної роботи (за вибором студента), пов'язану з комунікативними технологіями в освіті, наприклад:

професійно-педагогічна комунікація;
вербальні та невербальні коди освітньої взаємодії;
комунікативні бар'єри в освіті;
цифрова освітня комунікація;
фасилітація та медіація в навчальному процесі;
емоційний інтелект педагога;
культура діалогу в освіті;
мультикультурна та інклюзивна комунікація.

Опрацювати **не менше десяти визначень і наукових підходів** до обраного поняття у працях вітчизняних і зарубіжних авторів.

Систематизувати результати у формі порівняльної таблиці, здійснити власний аналітичний та критичний огляд підходів, визначити їхні спільні та відмінні риси, практичну цінність для освітньої діяльності.

2. Прикладно-дослідницький блок.

Описати конкретну **реальну або змодельовану педагогічну ситуацію**, пов'язану з освітньою комунікацією (власний досвід навчання або викладання, спостереження, кейс із відкритих джерел, змодельований сценарій).

Проаналізувати ситуацію з використанням інструментів комунікативного аналізу:

визначити тип і рівень комунікації;
виявити можливі комунікативні бар'єри;
проаналізувати роль вербальних, невербальних і цифрових засобів;
оцінити вплив емоційного клімату, культурних та соціальних чинників;
запропонувати альтернативні комунікативні стратегії.

Провести рефлексивний аналіз, відповівши на запитання:

Які чинники вплинули на результат взаємодії?

Які комунікативні рішення були ефективними, а які ні?

Як можна було змінити хід або результат комунікації?

3. Творчо-презентаційний блок.

Систематизувати результати дослідження у форматі **креативного освітнього продукту**, наприклад:

інфографіка або комунікативна мапа;
сценарій міні-подкасту або відеофрагмента;
сторітелінг педагогічної ситуації;
візуальна модель ефективної освітньої комунікації;
чек-лист або алгоритм дій педагога в комунікативно складній ситуації.

Підготувати коротку презентацію для захисту результатів кейсу перед академічною групою.

Вимоги до оформлення.

Обсяг роботи: 12–15 сторінок друкованого тексту, включаючи титульну сторінку, зміст, основний текст, список використаних джерел та додатки (за потреби).

Форматування тексту:

шрифт Times New Roman, 14; міжрядковий інтервал 1,5; поля 2 см з усіх боків, абзацний відступ 1,25 см.

Структура роботи.

Титульна сторінка.

Зміст.

Вступ (1–2 сторінки): актуальність теми, мета та завдання дослідження.

Основна частина: теоретично-аналітичний розділ, прикладно-дослідницький розділ, креативно-презентаційний розділ.

Висновки (1–2 сторінки): узагальнення результатів, рекомендації щодо вдосконалення освітньої комунікації.

Список використаних джерел.

Додатки (за потреби)

Цитування та посилання.

У роботі обов'язкове коректне цитування джерел у квадратних дужках із зазначенням номера джерела зі списку літератури та сторінки. Використання неавторських текстів без належного посилання не допускається.

8. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота, індивідуальна робота, тренінг, метод опитування, тестування, ситуативне моделювання, ділові ігри, виконання самостійної роботи, підготовка і презентація проектів.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання.

У процесі вивчення освітньої компоненти «Комунікативні технології в освіті» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування, тестування;
- презентації результатів виконаних завдань;
- оцінювання результатів модульного контролю;
- оцінювання результатів самостійної роботи здобувачів;
- наукова дискусія;
- інші види індивідуальних і групових завдань;
- екзамен.

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань здобувачами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу здобувач може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими здобувачами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим, пропуски практичних занять відпрацьовуються. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування тощо) навчання може відбуватися в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

11. Політика щодо визнання результатів навчання

Відповідно до «Положення про визнання в Західноукраїнському національному університеті результатів попереднього навчання»

(https://www.wunu.edu.ua/pdf/pologenya/Polozhennya_ruzult_poper_navch.pdf)

здобувачам вищої освіти може бути зараховано результати навчання (неформальної/інформальної освіти, академічної мобільності тощо) на підставі підтвердних документів (сертифікати, довідки, документи про підвищення кваліфікації тощо). Рішення про зарахування здобувачу результатів (певного освітнього компонента в цілому, або ж окремого виду навчальної роботи за таким освітнім компонентом) приймається уповноваженою Комісією з визнання результатів навчання за процедурою, визначеною вищезазначеним положенням.

12. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з освітньої компоненти визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за теми 1–3 на практичних заняттях	Модульна робота, яка охоплює теми 1–3. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Задачі (2 задачі) – по 25 балів, макс. 50 балів. Теоретичне (проблемне) питання – макс. 30 балів	Оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за теми 4–8 на практичних заняттях	Модульна робота, яка охоплює теми 4–8. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Задачі (2 задачі) – по 25 балів, макс. 50 балів. Теоретичне (проблемне) питання – макс. 30 балів	Оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час виконання завдань тренінгу	Оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих за виконання завдань самостійної роботи	Тестові завдання (10 тестів по 2 бали за тест) – макс. 20 балів. Задачі (2 задачі) – по 25 балів, макс. 50 балів. Теоретичне (проблемне) питання – макс. 30 балів

Поточне опитування під час заняття:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань.

Підсумкова оцінка за поточне опитування кожного модуля визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час занять в межах кожного модуля.

Тренінг:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його використовує під час виконання завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при виконанні окремих завдань тренінгу не вистачає достатньої глибини та аргументації його використання, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та загалом його використовує при виконанні завдань тренінгу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його використовує, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань;

1–59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Самостійна робота:

90–100 балів – зміст самостійної роботи повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, свідчить про високий рівень опанування навчального матеріалу, здобувач на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – зміст самостійної роботи в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві недопрацювання за окремими завданнями, свідчить про належний рівень опанування навчального матеріалу, здобувач належно виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–74 балів – поставлені завдання виконані на недостатньому рівні; наведені авторські напрацювання є загальними і слабо обґрунтованими, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу; здобувач припускається значних помилок у виконанні завдань, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

1–59 балів – завдання практично не виконані; відсутні авторські напрацювання; грубі помилки у вирішенні завдань роботи, що свідчать про низький рівень опанування навчального матеріалу; здобувач не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

Модульна робота, екзамен – види контролю, при яких засвоєння здобувачем теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання. Екзаменаційний білет складається із:

тестів: 10 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких здобувач може отримати 2 бали, що в підсумку дає максимально 20 балів;

2 бали – на тест надано правильну відповідь.

задач (практичних завдань): 2 задачі, за розв'язання кожної із яких здобувач може отримати від 0 до 25 балів, що в підсумку дає максимально 50 балів;

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання і інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

5–14 балів – у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, допускає несуттєві неточності та фрагментарно (без аргументації) інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

1–4 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно розв'язує практичне завдання, допускає суттєві неточності, поверхнево його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань.

теоретичного (проблемного) питання: 1 теоретичне питання, за відповідь на яке здобувач може отримати від 0 до 30 балів.

15–30 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна освітня компонента

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1 – 9
2.	Проекційний екран	1 – 9
3.	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox)	1 – 9
4.	Наявність доступу до мережі Інтернет	1 – 9
5.	Персональні комп'ютери	1 – 9
6.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1 – 9
7.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1 – 9
8.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1 – 9
9.	Інструменти Microsoft Office (Word; PowerPoint і та ін.)	1 – 9
10.	STEM-лабораторія (для проведення інтерактивних практичних занять, моделювання фінансових сценаріїв)	1 – 9

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Білоус Р. М., Лебединська Г. О., Сошенко С. М. Соціальнопсихологічний тренінг як засіб подолання комунікативних бар'єрів у процесі міжособистісного спілкування студентів. Психологія: реальність і перспективи: зб. наук пр. Вип.16 / упоряд.: Р. В. Павелків, Н. В. Корчакова ; ред. кол. : Р. В. Павелків, Н. В. Корчакова. Рівне : РДГУ, 2021. С. 18-25.
2. Блог «Розумна освіта для розумного суспільства». URL: <http://smarteducatoin.blogspot.com> (дата звернення: 10.12.2022).
3. Бонч-Бруєвич Г. Ф. Технічні засоби навчання з використанням інформаційних комп'ютерних технологій : навч. посіб. Київ : КМПУ ім. Б. Д. Грінченка, 2007. 44 с.
4. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікації: Навч. пос. К: ВЦ «Академія», 2006. 256 с.
5. Волошко Г. Фасилітативний підхід як умова організації реверсивного навчання майбутніх педагогів. Теорії та технології інноваційного розвитку професійної підготовки майбутнього вчителя в контексті концепції «Нова українська школа: монографія / за заг. ред. А.А. Сбруєвої. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2021. С. 61–82. DOI: 10.24139/978-966-698-308-7/061-082
6. Гоулман Д. Емоційний інтелект / пер. з англ. Соломія-Любов Гумецька. К.: Vivat. – 2020 р. – 512 с.
7. Гоулстон М. Я чую вас наскрізь! Як порозумітися будь з ким / Марк Гоулстон ; пер. з англ. А. Жищинської. – 3-тє вид. – Харків: Моноліт, 2022. – 248 с.
8. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті: глосарій / В. А. Кірвас, В. П. Козиренко, О. В. Дьячкова, Є. В. Свіщова; Нар. укр. акад.; ред. В. А. Кірвас. – Харків : Вид-во НУА, 2023. – 208 с.
9. Кільченко, А. В. (2014). Термінологічний словник з використання інформаційних технологій та електронних бібліотечних систем [online]. Available at: https://lib.iitta.gov.ua/107152/1/%D0%93%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%B0%D1%80%D0%B9_%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82.pdf [Accessed 19 Jan. 2023].
10. Комунікативні технології інформаційного суспільства : монографія / за наук. ред. А. І. Гусєва. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2020. 142 с.
11. Корчова О. М. Риторичні засади професійнопедагогічної комунікації в закладі вищої освіти. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах, 2020 р., № 73, Т. 2. С. 59-63. DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.73-2.11>
12. Кох Д. Психологія впливу. Київ: КМ-БУКС, 2021. 320 с.
13. Кремень, В. Г., Биков, В. Ю. (2014). Інноваційні завдання сучасного етапу інформатизації освіти. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми, [online] вип. 37, с. 3–15. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Sitimn_2014_37_3 [Accessed 11 Jan. 2020].

14. Маслова В. А. Професійно-педагогічна комунікація як умова розвитку комунікативних можливостей педагога. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія, (3), 2022. 81-85.
15. Основи професійно-педагогічного спілкування: метод. реком. до самостійної роботи студентів. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 52 с.
16. Смарт-технології в освіті. URL: <https://sites.google.com/site/smarttehnologiie/interaktivni-tehnologiie-vosviti> (дата звернення: 10.12.2022).
17. Товканець Г. В. Соціально-педагогічна взаємодія у професійній підготовці педагога: комунікативний аспект [монографія] / Г. В. Товканець – Мукачево: Редакційно-видавничий центр МДУ, 2021. – 172 с.
18. Чалдині Р. Психологія впливу. / пер. з англ. Наука і практика (оновлене та розширене видання). – К.: «Клуб Сімейного Дозвілля», 2022 р. – 607 с.
19. Volkova N.P., Tarnopolsky O.B., Olyinik I.V. The individual style of speech of teachers from higher education institutions as an indicator of pedagogical professionalism. Revista Espacios digital. 2019. Vol. 40. No. 17. P. 20. URL: <http://www.revistaespacios.com/a19v40n17/19401720.html>
20. Cnt.sumy.ua, (2019). Словник Internet-сленгу [online]. Available at: <https://cnt.sumy.ua/wp-content/uploads/internet-terminy-44.pdf> [Accessed 24 Dec. 2022].
21. Reiser, R. A., & Dempsey, J. V. (Eds.). (2020). Handbook of Research in Educational Communications and Technology: Learning Design (4th ed.). Springer. SpringerLink
22. Hokanson, B., Clinton, G., Tawfik, A., Grincewicz, A., & Schmidt, M. (Eds.). (2020). Educational Technology Beyond Content: A New Focus for Learning. Springer. SpringerLink
23. Tso, W. B., Chan, C. K., Chan, W. L., Sidorko, P. E., & Ma, W. W. K. (Eds.). (2022). Digital Communication and Learning: Changes and Challenges. Springer. The Hang Seng University of Hong Kong.
24. Daniela, L. (Ed.). (2022). Inclusive Digital Education. Springer / Issues & Innovations in Educational Communications and Technology. springer.com
25. Griffin, M. M., & Zinskie, C. D. (Eds.). (2021). Social Media: Influences on Education. Information Age Publishing. Academia
26. European Agency for Special Needs and Inclusive Education. (2021). Inclusive Digital Education: Supporting learners and teachers in a digital world (policy report). European Agency. european-agency.org